

**HÖGSTA
FÖRVALTNINGS-
DOMSTOLEN**

PROTOKOLL

2023-12-12

Stockholm

Mål nr

3737-22

NÄRVARANDE JUSTITIERÅD

Kristina Ståhl, Per Classon, Inga-Lill Askersjö, Ulrik von Essen och
Mats Anderson

FÖREDRAGANDE

Justitiesekreteraren Lena Åberg

PROTOKOLLFÖRARE

Per Classon

KLAGANDE

Malmö Motorrenovering AB, 556495-2629

Kantyxegatan 25

213 76 Malmö

MOTPART

Allmänna ombudet hos Tullverket

Box 27311

102 54 Stockholm

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Kammarrätten i Jönköpings dom den 13 maj 2022 i mål nr 2400-21

SAKEN

Tull; fråga om inhämtande av förhandsavgörande från EU-domstolen

Besöksadress

Birger Jarls torg 13

Telefon

08-561 676 00

Öppettider

måndag–fredag

09:00–12:00

13:00–16:00

Postadress

Box 2293

103 17 Stockholm

E-post

hogstaforvaltningsdomstolen@dom.se

Webbplats

www.hogstaforvaltningsdomstolen.se

Målet föredras.

Högsta förvaltningsdomstolen fattar följande

BESLUT

Förhandsavgörande enligt artikel 267 FEUF ska hämtas in från EU-domstolen i enlighet med bilagda begäran om sådant avgörande (protokollsbilaga).

Per Classon

Lämnat för expediering 2023-12-12

BILAGAMål nr
3737-22**Begäran om förhandsavgörande enligt artikel 267 FEUF angående tolkningen av artikel 251 i förordning (EU) nr 952/2013 om fastställande av en tullkodex för unionen (unionstullkodexen).****Inledning**

1. Högsta förvaltningsdomstolen önskar genom förhandsavgörande få klarhet i hur artikel 251 i unionstullkodexen ska tolkas när det gäller förutsättningarna för att förlänga en redan fastställd tid under vilken varor får kvarstå under förfarandet för tillfällig införsel. Tolkningsfrågan har uppkommit i ett mål om upphörande av tullskuld enligt artikel 124.1 h i unionstullkodexen.

Tillämpliga unionsrättsliga bestämmelser

2. Enligt artikel 28.1 b i unionstullkodexen gäller att förmånliga beslut ska återkallas eller ändras på ansökan av innehavaren av beslutet.
3. I artikel 79.1 a föreskrivs att för varor som omfattas av importtull ska en tullskuld vid import uppkomma genom bristande efterlevnad av en skyldighet enligt tullagstiftningen som rör bl.a. tillfällig införsel av sådana varor inom unionens tullområde.
4. En tullskuld som uppkommit enligt artikel 79.1 a ska enligt artikel 124.1 h upphöra om i) den underlåtenhet som medförde att tullskulden uppkom inte hade någon avgörande inverkan på det korrekta genomförandet av det berörda tullförfarandet samt inte utgjorde ett försök till bedrägeri och ii) alla formaliteter som krävs för att varornas situation ska uppfylla gällande krav fullgörs därefter.

BILAGAMål nr
3737-22

5. Av artikel 250.1 framgår att inom ramen för förfarandet för tillfällig införsel får icke-unionsvaror som är avsedda för återexport bli föremål för särskild användning i unionens tullområde med fullständig eller partiell befrielse från importtullar.
6. I artikel 251 regleras den tid under vilken varor får kvarstå under förfarandet för tillfällig införsel.
7. Av punkt 1 i artikeln framgår att tullmyndigheten ska fastställa den tid inom vilken varor som hänförs till förfarandet måste återexporteras eller hänföras till ett påföljande tullförfarande. Det anges även att denna tid ska vara så lång att ändamålet med den tillåtna användningen kan uppnås.
8. I punkt 2 anges att den längsta tid under vilken varor får kvarstå under förfarandet för tillfällig införsel för samma ändamål och under ansvar av samma tillståndshavare ska, om inget annat föreskrivs, vara 24 månader, även när förfarandet avslutats genom att varorna hänförs till ett annat särskilt förfarande och därefter återigen hänförs till förfarandet för tillfällig införsel.
9. Enligt punkt 3 gäller att om, under exceptionella omständigheter, den tillåtna användningen inte kan uppnås inom den tid som avses i punkterna 1 och 2, får tullmyndigheten bevilja en rimlig förlängning av den tiden, om tillståndshavaren lämnar en motiverad ansökan.
10. Slutligen föreskrivs i punkt 4 att den totala tid under vilken varor får kvarstå under förfarandet för tillfällig införsel inte får överstiga tio år, förutom vid oförutsedda händelser.

BILAGAMål nr
3737-22

11. Av artikel 103 a i förordning (EU) 2015/2446 om komplettering av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 952/2013 vad gäller närmare regler avseende vissa bestämmelser i unionens tullkodex framgår – såvitt avser tillämpningen av artikel 124.1 h i) i kodexen – att om en tidsfrist överskrids med en tidsperiod som inte är längre än den förlängning av tidsfristen som skulle ha beviljats om en ansökan om den förlängningen hade gjorts, ska detta anses som en underlåtenhet som inte har någon avgörande inverkan på ett korrekt genomförande av tullförfarandet.

Omständigheterna i målet

12. Målet gäller bolaget Malmö Motorrenovering AB och en tillfällig införsel av en tävlingsbil från USA till Sverige. Bolagets avsikt med införseln var att använda bilen i tävlingsverksamhet inom EU och att därefter återexportera den. Tävlingsverksamheten skulle pågå till och med den 8 september 2019. Bolaget ansökte om och beviljades tillstånd att använda förfarandet för tillfällig införsel och den 30 april 2019 förde bolaget in bilen. Enligt villkoren för tillståndet skulle bilen emellertid återexporteras senast den 30 juli 2019, dvs. före den tidpunkt då tävlingsverksamheten skulle avslutas. Varför det datumet, och inte en senare tidpunkt, beslutades är tvistigt mellan bolaget och Tullverket.
13. Det är ostridigt att bilen återexporterades först den 19 september 2019 – dvs. efter det datum som gällde enligt tillståndet – och att detta inte utgjorde ett försök till bedrägeri.
14. Till följd av att bilen återexporterades efter det sista datum som gällde enligt tillståndet beslutade Tullverket att påföra bolaget tull om 101 959 kr och mervärdesskatt om 280 387 kr.

BILAGAMål nr
3737-22

15. Bolaget överklagade beslutet till Förvaltningsrätten i Linköping som biföll bolagets talan och beslutade att tullskulden, inklusive mervärdesskatten, skulle upphöra. Förvaltningsrätten konstaterade att bolaget inte hade uppgett någon sluttid för återexport i sin tulldeklaration men att avsikten varit att föra ut bilen först när tävlingssäsongen avslutats. Enligt förvaltningsrätten hade det inte framkommit någonting som tydde på att avsikten med förfarandet varit bedrägligt utan det tycktes i stället ha varit fråga om ett rent förbiseende. Mot denna bakgrund, och med hänsyn till att Tullverket inte hade framfört att det skulle ha förelegat skäl för att inte bevilja bolaget tid till och med det datum då bilen faktiskt återexporterades om det datumet hade framgått redan av ansökan, fann förvaltningsrätten att det med stöd av artikel 124.1 h i unionstullkodexen fanns anledning att låta tullskulden upphöra.
16. Tullverket överklagade till Kammarrätten i Jönköping som biföll överklagandet och fastställde Tullverkets beslut. Kammarrätten menade att för att befrielse med stöd av artikel 124.1 h i unionstullkodexen och artikel 103 a i kompletteringsförordningen ska kunna medges, fordras en prövning av om och i vilken omfattning bolaget skulle ha beviljats en förlängning av tidsfristen för återexport av bilen om en ansökan om förlängning hade inkommit till Tullverket. Bolaget ansågs inte ha visat att omständigheterna varit sådana att det kunde hållas för sannolikt att det skulle ha beviljats en förlängning om en sådan ansökan hade lämnats. Detta gällde särskilt med hänsyn till att en förlängning i detta fall hade förutsatt att bolaget hade kunnat åberopa exceptionella omständigheter till stöd för varför en sådan ansökan skulle beviljas. Det fanns därmed inte grund för att låta tullskulden upphöra med stöd av artikel 124.1 h i unionstullkodexen.
17. Bolaget har överklagat kammarrättens dom till Högsta förvaltningsdomstolen. Högsta förvaltningsdomstolen får begränsa ett prövningstillstånd till att gälla

BILAGAMål nr
3737-22

en viss fråga i ett mål, vars prövning är av vikt för ledning av rättstillämpningen (prejudikatfråga). Domstolen har meddelat prövningstillstånd såvitt avser prejudikatfrågan om vilka förutsättningar som gäller för att fastställa och därefter förlänga den tid under vilken varor får kvarstå under förfarandet för tillfällig införsel enligt artikel 251 i unionstullkodexen. Frågan om meddelande av prövningstillstånd rörande målet i övrigt har förklarats vilande.

18. I mål av detta slag förs det allmännas talan i Högsta förvaltningsdomstolen av det allmänna ombudet hos Tullverket. Allmänna ombudet – och inte Tullverket – är därmed den enskildes motpart i Högsta förvaltningsdomstolen. Tullverket har dock ändå beretts tillfälle att yttra sig i målet.

Parternas och Tullverkets ståndpunkter*Malmö Motorrenovering AB*

19. Malmö Motorrenovering AB yrkar att Högsta förvaltningsdomstolen ska besluta att det finns grund för att låta tullskulden som påförts bolaget upphöra. Bolaget anför följande.
20. Tullverkets uppfattning att exceptionella omständigheter krävs för en tillämpning av befrielsegrunderna är felaktig mot bakgrund av såväl ordalydelsen i som syftet med artikel 251 i unionstullkodexen. De exceptionella omständigheter som anges i punkt 3 i artikeln tar sikte på den bortre tidsfrist om 24 månader som anges i punkt 2. Att punkt 3 hänvisar även till punkt 1 beror på att tidsfristen redan från början kan ha bestämts till 24 månader eller längre. Bestämmelsen i punkt 3 ska alltså läsas så att förfarandet för tillfällig införsel kan pågå upp till 24 månader och att en längre tidsfrist kräver exceptionella skäl.

BILAGAMål nr
3737-22*Allmänna ombudet hos Tullverket*

21. Allmänna ombudet hos Tullverket anser att målet ska visas åter till kammarrätten för ny prövning utifrån förutsättningen att artikel 251.3 i unionstullkodexen inte är tillämplig och anför följande.
22. Huvudregeln är enligt artikel 251.1 i unionstullkodexen att den tid som tullmyndigheten fastställer ska vara så lång att ändamålet med den tillåtna användningen kan uppnås. Om den fastställda tiden för vilken varor får kvarstå under förfarandet för tillfällig införsel visar sig vara otillräcklig så kan tillståndshavaren med stöd av artikel 28.1 b ansöka om att beslutet ändras så att tiden förlängs. En rimlig tolkning av den sistnämnda bestämmelsen är att den kan vara begränsad av andra regler, i den mån sådana är tillämpliga. Frågan är om artikel 251.3 innefattar en sådan begränsning i den nu aktuella situationen.
23. När det gäller förlängning av den tid som regleras i artikel 251 förefaller det rimligt och ändamålsenligt att en sådan förlängning kan beslutas i de fall tillståndshavaren kan visa att den fastställda tiden inte är tillräcklig för att uppnå ändamålet. Ett krav på att en sådan förlängning får beviljas endast under exceptionella omständigheter skulle motverka syftet med reglerna.
24. Av inledningen till artikel 251.3 i unionstullkodexen framgår att bestämmelsen är avsedd att tillämpas i det fall den tillåtna användningen inte kan uppnås inom den tid som avses i punkterna 1 och 2. Mot bakgrund av syftet med bestämmelserna ska den hänvisning som görs till punkterna 1 och 2 tolkas som att punkt 3 avser frågan om en förlängning av den enligt punkt 1 fastställda tiden, som överstiger den längsta tiden om 24 månader som anges i punkt 2.

BILAGAMål nr
3737-22

25. En sådan tolkning innebär att begränsningen till exceptionella omständigheter i artikel 251.3 endast gäller när en förlängning av tiden under vilken varorna får kvarstå under förfarandet för tillfällig införsel (för samma ändamål och under ansvar av samma tillståndshavare) skulle medföra att tidsfristen överskrider 24 månader.

Tullverket

26. Tullverket anser att överklagandet bör avslås och anför att artikel 251.3 i unionstullkodexen är tillämplig i det aktuella fallet. Den bestämmelsen hänvisar till både punkterna 1 och 2. Om punkt 3 endast är avsedd att tillämpas i det fall en tidsfrist skulle överstiga den maximala tidsfristen om 24 månader som gäller enligt punkt 2, borde punkt 3 endast hänvisa till punkt 2.

Behovet av förhandsavgörande

27. Det är ostridigt att den av Tullverket beslutade tiden för återexport inte var tillräcklig för att ändamålet med den tillåtna användningen – dvs. att bilen skulle användas för att delta i tävlingar inom EU fram till början av september 2019 – skulle kunna uppnås. Vidare är det ostridigt att den sammanlagda tidsperiod som hade behövts för att bolaget skulle kunna uppnå detta ändamål understiger 24 månader samt att något försök till bedrägeri inte har förekommit.
28. Frågan i målet vid Högsta förvaltningsdomstolen är vilka förutsättningar som gäller för att, i en situation som den som beskrivits ovan, fastställa och därefter förlänga den tid under vilken en vara får kvarstå under förfarandet för tillfällig införsel enligt artikel 251 i unionstullkodexen.

BILAGAMål nr
3737-22

29. I artikel 251.3 anges att om, under exceptionella omständigheter, den tillåtna användningen inte kan uppnås inom den tid som avses i punkterna 1 och 2 får tullmyndigheterna bevilja en rimlig förlängning av den tiden om tillståndshavaren lämnar en motiverad ansökan. Bolaget och allmänna ombudet tolkar bestämmelsen på ett annat sätt än Tullverket.
30. Artikel 251.3 i unionstullkodexen kan som bolaget och allmänna ombudet gör gällande förstås på så sätt att den endast blir tillämplig om en ansökan om förlängning av tidsfristen medför att den redan beviljade fristen tillsammans med den önskade förlängningen kommer att överskrida den tidsgräns om 24 månader som anges i punkt 2. Om punkt 3 ges den innebörden så blir kravet på exceptionella omständigheter inte tillämpligt när, som i aktuellt mål, den redan medgivna tidsfristen tillsammans med den önskade förlängningen understiger 24 månader.
31. Tullverket tolkar dock punkt 3 på ett annat sätt och anser att hänvisningen till punkterna 1 och 2 har den innebörden att punkt 3 alltid är tillämplig när den tillåtna användningen inte kan uppnås inom den redan medgivna tidsfristen. Om bestämmelsen ges den innebörden gäller kravet på exceptionella omständigheter även i de fall när en redan medgiven tidsfrist tillsammans med en begärd förlängning understiger 24 månader.
32. Högsta förvaltningsdomstolen finner att artikelns ordalydelse inte utesluter någon av tolkningarna. Vad allmänna ombudet har anfört beträffande syftet med bestämmelserna anser Högsta förvaltningsdomstolen inte är tillräckligt för att fastställa dess innebörd. EU-domstolen synes inte ha prövat frågan och enligt Högsta förvaltningsdomstolens mening saknas därmed tillräcklig vägledning för att avgöra frågan i målet. Det är därför nödvändigt att hämta in ett förhandsavgörande från EU-domstolen.

BILAGAMål nr
3737-22**Fråga**

33. Högsta förvaltningsdomstolen önskar, mot nu angiven bakgrund, få svar på följande fråga.

34. Ska artikel 251 i unionstullkodexen tolkas så att hänvisningen i punkt 3 till punkterna 1 och 2 innebär att kravet på exceptionella omständigheter i punkt 3 endast gäller för det fall att en redan medgiven tidsfrist tillsammans med en begärd förlängning skulle medföra att den tid under vilken varorna sammanlagt får kvarstå under det aktuella förfarandet överstiger 24 månader? Eller ska artikeln tolkas så att kravet på exceptionella omständigheter i punkt 3 är tillämpligt vid alla ansökningar om förlängning, dvs. även om den redan medgivna fristen tillsammans med önskad förlängning inte överstiger den frist om 24 månader som föreskrivs i punkt 2?